

Senden Özge Her Ne Var Gazel

— redfer · 09 Şubat 2026

Vezeni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

*

Ey sâki-i kerem, sun bize aşkın meyinden bir kadeh,
Akl-ı cüz'î terk edip, ruh bulsun aşkınla kemâl.

Her ne var alemde hep senden nişandır ey sanem,
Vahdetin bahrinde mahvolsun bu cisimle bu hâl.

Zerre zerre raks eder nûrunla cümle kâinat,
Göklerin fevkinde kurulmuş yepyeni bir arz-ı hâl.

Terk-i dünya eyledik, baş döndüren sevdâ imiş,
Gayrı kâr u bar ile yoktur bizim bir hasbihâl.

Pervaneyiz biz şem'-i rûyun nârına yanmaya geldik,
Kül olan her bir nefes, vuslat yolunda bir visâl.

Âşık-ı bî-çâreye artık ayık olmak ayıp,
Hamd-i Hakk'ı zikreder dillerde ancak sekr-ü hâl.

Ney feryad eyler durur, leblerinden ney okur,
Nefesinle can bulur, her nağme bir sır-ı celal.

Def inler elinde, der ki: "Vur yüzüme, durma vur!"
Zarbınla parlasın meclis, değerlensin bu dâl.

Çeng ü ney sensiz kalırsa, derd-i hüsrana solar,
Okşa bir kez ruhumuz, ey hüsnü bî-misâl ü fâl.

Misk ü anber kokusu sarmış gönül iklimini,
Senden özge her ne var, gönlümde artık bir hayal.

Gül seni görmüş çemende, giydiği nâr-ı haset,
Şerm-sâr olmuş güneş, nûrunla bulmuş ittiyâl.

Cümle canlar sel gibi akmakta umman ufkuna,
Baş vurup taşlara ağlar, sanki mecnun bir zülal.

Sustu cümle kainat, dindi o feryad-ı heves,
Sende bitti her nefes, ey lütfu sonsuz Zü'l-celâl.

Kalmasın bir parça can, her zerre sarhoş olmalı,
Dün kaçan fırsat bugün gelsin, kurulsun bu hayâl.

Bende-i aşkın olan buldu bekâ mülkün bugün,
Fâni alem toz olur, sende bulur can istiklâl.

Girdi gönlüm bir bahâra, solmasın artık bu bağ,
Senden ayrı her nefes, ruhum için bin bir vebal.

Sen ki sultanlar şahısın, biz kapında bir gedâ,
Farkımız kalmaz cihandan, olsa vuslat hasbihâl.

Dil çözülmez ayık iken, anlatılmaz şân-u câh,
Mest-i aşk olsak gerek, ancak o demdir bî-zevâl.

redfer

Lügat ve Şerh (Sözlük)

A

- Akl-ı Cüz'î: Sınırlı, parçalı insan aklı. İlahi hakikatleri kavramada yetersiz kalan mantık.
- Arz-ı hâl: Durumun sunulması, bir makama dilekçe verme.

B

- Bahr-i Vahdet: Birlik denizi. Her şeyin tek bir varlıkta (Allah) birleştiği makam.
- Bekâ mülkü: Sonsuzluk alemi, fani olmayan dünya.
- Bende-i aşk: Aşkın kölesi, ilahi sevdaya ram olmuş kul.
- Bî-bedel: Paha biçilemez, eşsiz.
- Bî-zevâl: Sonu olmayan, zeval bulmayan, ölümsüz.

C-Ç

- Celal: Allah'ın yüceliği, heybeti ve sonsuz gücü.
- Çeng: Kanuna benzeyen, telli bir çalgı. Tasavvufta aşğın inleyişini simgeler.

D-E

- Dâl: "D" harfi gibi bükülmüş, boynu bükük olan. Teslimiyeti temsil eder.
- Emel: Arzu, ümit.
- Ezel: Başlangıcı olmayan geçmiş zaman.

F-G

- Fevkinde: Üstünde, ötesinde.
- Gedâ: Kapıda bekleyen muhtaç, dilenci (burada Allah'ın kapısındaki kul).
- Gül-ü Çemen: Bahçedeki gül. Divan edebiyatında sevgilinin yüzünü temsil eder.

H-İ

- Hasbihâl: Karşılıklı halleşme, dertleşme.
- Hüsn-ü bî-misâl: Örneği olmayan, eşsiz güzellik.
- İttiyâl: Kibirleşme, görkemli görünme.

M-N

- Mest-i aşk: Aşk sarhoşu. Dünyayı unutacak kadar sevdaya dalmış olan.
- Mülk-ü ezel: Allah'ın zamandan bağımsız olan mutlak hakimiyeti.
- Nâr-ı haset: Kıskançlık ateşi.
- Nişan: İz, belirti, işaret.

P-S

- Pervane: Işığın etrafında dönen ve kendini ateşe atan küçük kelebek. Fedakarlığı simgeler.
- Sanem: Put. Tasavvufta hayranlık uyandıran mutlak güzellik (Allah'ın cemali).
- Sekr-ü hâl: Manevi sarhoşluk. Akli dengeden ziyade kalbi coşkunun hakim olduğu durum.
- Sâki-i kerem: Cömertlik kadehini sunan (mürşit veya ilahi feyz kaynağı).

Ş-V

- Şerm-sâr: Utanmış, mahcup.
- Şem'-i rûy: Yüzün mum ışığı gibi parlaması.
- Visâl: Kavuşma, uluhiyet deryasına ulaşma.

- Vuslat: Sevgiliye varma, birleşme.

Z

- Zarb: Vuruş, darbe (def çalgısına vurulan vuruş).
- Zülal: Saf, berrak ve tatlı su.
- Zü'l-celâl: Sonsuz azamet ve celal sahibi (Allah).